

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo tuzemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejeman mesečno . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo tuzemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inzerati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje preostor)
za enkrat po 33 v
za dva in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarsta po 60 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.787, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Laški napor pri Sv. Martinu. - Boj za višino 304 pred Verdunom. - Novi boji na ruski fronti.

Podpore za svojce vpoklicanih.

Upravno sodišče je zopet objavilo večje število važnih odločb o vzdrževalnem prispevku za družine vpoklicanih rezervistov in črnovojnikov.

Najvažnejša odločba bo ta, ki pravi, da komisija nima presojati po prosti presoji, ali je preživljanje svojcev ogroženo. Zakon predpisuje, kako je to treba ugotoviti. Ker se gre za zakonito pravico in njene pogoje, je upravno sodišče poklicano preiskovati, ali so zakoniti znaki dejanskega stanu izvedeni in pravno pravilno ocenjeni. Upravno sodišče tedaj sklep komisije lahko zavrne, če je bilo postopanje pomanjkljivo. (Odl. 20. marca 1916, št. 1853.)

Ista določba pravi: Tudi malenkostni stalen prispevek, ki ga je vpoklicani dajal, zadošča, da je preživljanje bistveno odvisno od tega prispevka; kajti zakon v § 3. ne zahteva, da bi preživljanje svojcev izključno ali pretežno zaviselo od delovnega zaslužka vpoklicanega. Če naj bi se hotelo vsled trajnega malenkostnega prispevka odkloniti državno podporo, bi se moralo dokazati, da dosedanje preživljanje svojca ni bilo bistveno odvisno od prispevka vpoklicanega.

Prav ta odločba pravi tudi: Če ni kdo takoj pri vpoklicu prijavil svoje zahteve, se še ne more gotovo reči, da njegovo preživljanje prej ni bilo v nevarnosti, kajti vzrok za to zakasnitev tiči lahko v kaki drugi okoliščini ali pa v nepoznanju zakonitih predpisov.

Odločba z dne 6. marca 1916, št. 1137 pravi: Če je bilo preživljanje upravičene osebe ob času vpoklica bistveno odvisno od delovnega zaslužka vpoklicanega, pa je nato upravičenec kasneje sam dobil kako delo, tedaj to dejstvo ne dopušča sklepati, da preživljanje za časa tega zaslužka ni ogroženo. Zakon imenuje državno dajatev prispevek in tako upravičenec svoje pravice do tega prispevka ne izgubi že s tem, da stopi v kako službeno razmerje, da si na ta način dopolni prispevek z ozirom na stroške svojega življenjskega položaja. To pravno naziranje je podprto v § 5., ki

pravi, da se sme državno podporo le tedaj in za toliko skrajšati, če ni za kolikor presega dajatev vpoklicanega za svojce.

Važna je odločba 28. marca 1916, št. 7482 ex 1916: Ne more se reči, da je preživljanje v nevarnosti, če oče, ki je bil dolžan plačevati alimente, teh do svojega vpoklica ni dajal in je otroka dejansko vzdrževala mati iz svoje tedenske plače.

Neki vpoklicanec je do svojega vpoklica imel veliko trgovino s 20.000 K obratnega kapitala in 600.000 K denarnega prometa. V svojih odločbah z dne 23. marca 1916, št. 2226 in 2251 pravi upravno sodišče, da zgolj to dejstvo še ne opravičuje naziranja, da preživljanje družine ni v nevarnosti, zlasti ker se je trgovino pri vpoklicu zaprlo. Dokazati bi se moralo, da se je trgovina tudi po poklicu dalje vodila ali da obstoji toliko dobrih terjatev, da je preživljanje svojcev zagotovljeno.

Neka komisija je rekla: Tudi ima večje premoženje in bi lahko podpiral svojce vpoklicanega zeta in zato njihovo preživljanje ni v nevarnosti. Upravno sodišče pa v svoji odločbi z dne 23. marca 1916, št. 2251 zavrača to naziranje. Bistveni pogoji za državno podporo je nevarnost, ki je nastala, ker je odpadel neutrpni delovni zaslužek vpoklicanega. Ta nevarnost ni izključena, če bi kdo drugi kakor država mogla lahko dal ali slučajno dejansko da kako podporo.

Odločba z dne 26. marca 1916, št. 3788 ex 1915 pravi: V zakonu ni utemeljeno naziranje, da svojci nimajo pravice do državnega prispevka, če živijo druge osebe, ki bi morebiti po običnem državljanem zakoniku bile dolžne pri odhodu vpoklicanega skrbeti za njegove svojce. § 7. v 1. odstavku veliko bolj odkriva, da hoče zakon sam to izključiti, ko pravi, da se od države dani življenjski prispevek vsled morebitnih podpor od strani dežele, občin, društev in zasebnikov ne sme skrajšati. Zakon ne dela nobene razlike, ali se gre tu za čista darila ali za izpolnitev alimentacijskih obveznosti. Neka komisija je dognala, da je sprogi iz premožne hiše in da je tudi po poroki živel vedno v očetovi hiši in delal zanjo. Te ugotovitve niso zadostne, kajti ugo-

toviti bi bilo treba, ali je vpoklicanega in njegovo družino preživljal samo oče sam, člo za delo vpoklicaeszn.ž2i.vv0umlhwbfs oziroma ali ni bilo to preživljanje samo plačilo vpoklicanega, oziroma ali ni vpoklicanega smatrati za malega kmeta v smislu tega zakona.

Posebno važna pa je prav zadnja znana odločba upravnega sodišča. Nekdo je bil skladiščnik pri nekem konsumnem društvu in je dobival 40 K na teden. Po njegovem vpoklicu je družina še šest tednov dobivala to plačo. Nato pa je stopila na njegovo mesto v skladišče žena proti tedenski plači 20 K in tudi odrasla hči ima tedenske plače 20 K, tedaj obe skupaj ravno toliko kakor prej vpoklicani mož. Komisija je prošnjo odbila sklicevaje se samo na § 3. odstavke 3, češ, da preživljanje ni v nevarnosti. Komisija je rekla tudi: Žena in hči sta zavzeli možovo mesto in zaslužila ravno toliko. Upravno sodišče je sklep komisije zavrnilo in to tako: V tem slučaju se gre samo za to, ali je bila zavrnitev prošnje utemeljena v smislu § 3. odst. 3, zakona z dne 26. dec. 1914. Tu pravi zakon, da se ima zahtevo zavrniti, če vpoklicani svojo plačo ali zaslužek še nadalje dobiva ali njegovi delovni dohodek iz kakega drugega razloga ne zmanjša. V tem slučaju pa plače ne dobiva vpoklicani naprej, tudi ni njegov ostal neizpremenjen, ampak dva njegova svojca (žena in hči) sta našla zaslužek, ki skupno doseže višino plače vplače vpoklicanega. Takin okoliščin pa zakon ne prizna za razlog odklonitve. Z dnji stavek § 3. tu ne pride v poštev, ker se gre samo za pridobitve, dohodne in življenjske razmere vpoklicanega in se more podpora le tedaj odreči, če se da in iz teh razmer sklepati, da preživljanje ni v nevarnosti. Zakon se očitno ni hotel ozirati na službe, ki si jih svojci vpoklicanega poiščejo pod pritiskom razmer.

Več odločb najde nepravilno postopanje komisij v okoliščini, da je komisija odrekla podporo, ker se njene ugotovitve ne krijejo z napovedbi strank, katerim se ni dalo prilike, da bi pred odločitvijo komisije izvedele za vsebino teh ugotovitev. Pomanjkljivo je postopanje, če so se opustile

poizvedbe, ali je bilo znikanje nevarnosti za preživljanje upravičeno. Pomanjkljivo je postopanje, če sklepu komisije manjka utemeljitve, ki bi stranki omogočala učinkovito pravno brambo potom upravnega sodišča.

Važna je tudi odločba o revizijskih sklepih komisij, pa naj nastanejo vsled obnove postopanja ali vsled med tem dejansko nastopivših sprememb. Pri teh revizijskih sklepih ni nikakor opravičeno, če se državni prispevek prizna še le od dneva prošnje, ampak ga je treba priznati od tistega časa, ko so nastopili zakoniti predpogoji.

V zraku nad soško fronto.

Ko letimo preko naprej potisnjene, od granat razdrte kope 118, ob katere vznožju se stiska ožgano zidovje Sredipolja, nam pride od leve nasproti drug albatros, komaj 1600 m visoko. Za njim poskakujejo vedno novi šrapnelski oblaki kakor breztelesni psi. Ob enem se pokaže na desni pika iz nebesne sopare. Ze odpiram svojo mavzersko pištolo, ko spoznam, da je prijatelj.

Onstran ceste iz Zagraja v Sv. Martin na Krasu se kopčijo trojne kope višine Sv. Mihaela, ki tvori severni steber planote ter nadvladuje dohod v Vipavsko dolino. Razvaline svetomartinske stoje krog porušene cerkve kakor zaklopnice iz lepene brez pokrova. Tam sta gora in gozd zmleta in zdrobljena. Skozi ožgane svetomartinske razvaline se plazijo po trebuhu Italijani kraljičine brigade ter mečejo ročne granate, ki so s svojo debelo železno glavo in pisano krpo krog držaja podobne šaljivim puncikam in vendar niso kar nič zabavne. Skriti po granatnih ljikah, za ostanki zidov, kamenimi ograjami, vrečami s peskom in varnostnimi ščiti sprejmejo Segedinci boj poslušujoč se nožnih trnekov v obliki dveh navskriž položanih znakov za paragraf (§); ti trneki obračajo eno konico vedno proti sovražnikovi nogi. Vname se boj moža z možem, bije se, suje, kakor kdo more; častniki z bajonetom na palici

LISTEK.

Spomin na letošnjo Velikonočo.

Uboga naša domovina, kake čase si morala doživeti!

Po naših idilično tolminskih planinah, koder se je včasih razlegalo samo vriskanje pastirjev in muketanje čred, vihra že mesce in mesce vihar, kakor ga svet še ni videl. V gromu topov se tresejo skalnate stene naših gora, in sivi oči Krn in zeleni Mrzli vrh se zgražata nad potoki krvi in grozotami vojske.

Pozno, skrajno pozno je prišla letos Velikonoča, praznik pomladi, kakor da se je bala priti prej na s krvjo prepojeno zemljo. In ko je vendar le prispela, je bilo, kakor da so se ljudje komaj zavedali, da je Velikonoča tu.

Letos nismo imeli prave Velikonoči, vsaj čutili je nismo . . .

Če sem se česa včasih veselil, sem se veselil slovenosti vstajenja tam doma na velikonočno jutro, rano zgodaj še pred solničnim vzhodom. Sam ne vem, zakaj se mi je zdelo vedno tako tepo, da ne bi bil za vse na svetu hotel prespati tistega prazničnega svetega jutra. Še v noči, v svitu lune so od vseh strani hiteli ljudje skupaj proti

beli farni cerkvi na gričku pod vasjo. Domače-iskreno je brnelo po ozki dolini slovesno natrkavanje milodonežih zvonov in iz hriba v hrib je odmevalo slavnostno pokanje možnarjev. Tisto jutro so se mi zdeli glasovi naših starih cerkvenih orgel in priprosta domača velikonočnica mnogo lepši, bolj v srce segajoči nego koncerti najslavnejših mestnih godb. In tisti obhod po vasi okoli, med belimi hišami s plamtečimi okenci, ko se je zdelo, da celo hiše na nasprotnem hribu plamele, kakor kresovi v čast novo vstalemu Bogu — meni se je vse to zdelo tako nekaj lepega, da si brez tega ne bi bil mogel predstavljati prave Velikonoči.

Letos pa je bilo vse drugače. Velikonoča je bila velikopetsko žalostna.

Pot me je privedla domov in prvič v življenju mi je bilo hudo in težko, da me je našla Velikonoča doma.

Velika sobota je bila tako pusta in prazna. Vse je bilo drugače, kakor da sem prišel v popolnoma nov svet med same neznane tujce. Vsega nekdanjega je manjkalo . . .

Skoro cel božji dan je jokalo nebo in nekaj kakor globoka žalost je ležalo med meglenimi vrhovi, nad stisnjeno dolino.

Pozno popoldne se je nebu malo zvedril objokani obraz. Prikazalo se je božje solnce, a njegovi žarki so bili le medli in hladni.

Nikjer velikonočne radosti, v obrazih domačih je nisem mogel najti, v obrazih tujcev še manj.

Proti večeru so prihajali ljudje po blatnih izhojenih in izvoženih poteh iz vseh koncev in kotov daleč naokoli razmetane fare. Prihajali so k vstajenju, ki se je imelo letos vršiti že proti večeru, v mraku. Nikjer ni bilo videti tistih veselih skupin, kakor druga leta, le malo se jih je nabiralo skupaj in še ti so tako nekam plašnih, žalostnih obrazov hiteli proti cerkvi, kakor da se jim mudi h kakemu pogrebu.

Polagoma se je polnila mala cerkva. Zdelo se je, da je v nji več vojaških ljudi nego domačega ljudstva. Velikonoča sredi vojske . . .

Gori v zvoniku je molčalo. Naši ubrani bronasti pevci so morali letos bogvekej premišljevati žalostne spomine na lepše čase, ko so njih veseli glasovi zbužali v vseh srcih vesele velikonočne odmeve.

Globoka žalost je plavala po božji hiši. Menda so čutila srca vseh, vseh, da manjka vse, kar bi moralo biti in da je vse tako neizrekljivo prazno. Kakor najbolj žalostni Jeremijevi spevi se je glasilo izpred oltarja petje psalmov, ki je včasih pred vstajenjem tako slavnostno-obesno odmevalo pod nizki cerkveni obok. »Te Deum« ni šel prav nič iz srca in stare orgle niso nič kaj ubrano pele, zdelo se je, da iz njih

nekaj plaka in pretrganih disharmoničnih akordih.

Bil sem v cerkvi, a najrajši bi bil zbežal ven in se zaprl doma v svojo sobo . . .

Prišel je obhod po vasi. Pred cerkvijo je stala v dveh vrstah častna kompanija. Bilo je lepo videti te resne vojaške postave z zelenimi vejicami na čepicah, a še lepše bi bilo, če bi bili na njih mestu stali, kakor predlanskim in prej, samo domači fanje in možje, ki so sedaj bogvekej.

Vojaška godba je igrala velikonočno pesem in za njo se je vil dolg spreved po razsvetljeni vasi. Veseli so bili glasovi godbe, a veselih občutkov niso mogli vzbuditi. Nikdar še ni imela naša vasica procesije s takim spremstvom, ljudje so gledali, strmeli, a vse je občutilo eno, da je bilo le včasih lepo, akoravno je bilo vse le po domače preprosto . . .

Od zahodne strani je parkrat zamolklo zabobnelo. Kanoni so peli tam za hribi svojo pesem smrti dočim so v cerkvi izveneli zadnji glasovi velikonočne pesmi. Ljudje so se porazgubili na vse vetrove in nebo je pričelo spet jokati. In potem je deževalo in lilo, in velikonočno nedeljo nisem videl solnčnega žarka.

Tako smo imeli letos Velikonočo bolj žalostno nego veliki petek

in buzdovanom sredi vmes. Bili smo 2000 m nad tem vrvežem in izprva nismo videli drugega nego eksplozije in dim. Še le polagoma smo razločili kadeče se plamene gorečih poslopij, oblake strupenih plinov, ki so bili videti, kakor bi škropili iz vodnih cevi, in možnarske udare, ki so se zdeli v rudeči zemlji kakor okorni rjavi medvedi. Kontaktne mine se razletavajo in vale debele črne mrtvaške prte preko opustošenja, ki so ga napravile; šrapneli razpokavajo v zvezde, ki puščajo za seboj angelčkom podobne oblake; granate dvigajo v zrak curke prsti. Kako brezglasno in drobno najekeno je iz naše višine, kar se imenuje na zemlji množno umiranje, bitka, svetovna zgodovina! Brezbržno tolče naš motor svoj štiricilindrski takt. Netišče se sedaj zapre, da moremo tudi kaj slišati. Sedaj privre bojni hrup v tiho krog nas kakor cestni šum v nespečega. Zamolklo bobne topovi, hitro udarjajo strojne puške in kakor tisoč otroških bičev pokajo puške. Samo človeški glasovi ostanejo neslišni, kakor so tudi ljudje nevidni.

In sedaj s polnim plinom dalje! Med višino Sv. Mihaela in podgorsko višino udara goriška dolina preko Soče v gorovje. Tu je svetlozelena in peščenorumeni Soča edina meja med prijateljem in sovražnikom. Mreža prekopov se razpenja do reke, ki padajoč pušča ob strani bele prodove, ko se pa vpenja, pa dere in hrumi. Široko peščenno polje v ustnem kotu Vipave je s tisoč in tisoč granatnimi lijakmi kakor pisana ruta. Granate prihajajo iz fortina, ki z onstran Soče laja na večji Sv. Mihael kakor foksterier na bernardinca. Za št. Andražem udari avstroogrška fronta preko Soče v Ločnik. Trnjeva krona se vije krog obeh goriških mostov. Obrnemo se in sledimo železniški progi v Krmin, katerega kolodvor služi italijanskemu dovozu kot razkladalna postaja. Sovrazen privezani balon stoji nad Krminom. Približa se mu dvokrovnik, katerega spoznamo za našega. V višini tisoč metrov prileti nad balon, se spusti na 500 m ter divje obstreljuje okornega nasprotnika, ki ga hitro potegnejo navzdol. Sedaj dobi dvokrovnik s pristajališča ljut brzi ogenj, ki mu preluknja tresoče se ploške. Pilot zakrmari v višini in zakriči obema opazovalcema, ki v slepi vnemi veselo streljata, da v svrhu manjšega zračnega odpora počeneta. Tu čepita sedaj kakor dva zajčka in se poredno smehljata pilotu, ako se od časa do časa nezaupno ozre nanju.

Adelt v »Berl. Tageblattu«.

Delovanje „Rdečega križa“ na Kranjskem l. 1914. do konca vojnega leta 1915. (Konec.)

Kakor znano, so se stavile, odkar se je začela vojna, ogromne zahteve zlasti na tukajšnje reševalno društvo. Že omenjena publikacija »Rdeči križ Kranjski v l. 1914.« se je s priznanjem in pohvalo spominjala izredne delavne sposobnosti društva, saj je stalo isto tedaj glede privajanja in odvajanja ranjencev in bolnikov v celi državi tostran Litave na osmem mestu.

Vsled vojne z Italijo je bila tudi Kranjska proglašena za ožje vojno ozemlje; iz tega izvirajoče posledice so zahtevale še višjo delavnost društva. Toda tudi tu je izpolnilo svojo nalogo na popoln način; strumno vodstvo, razumevanje danih nalog, hitro skupno delovanje in neumorna pridnost — vse to je omogočilo, da so se obvladale vse, gotovo ne majhne težave.

Tudi društveno skladišče je imelo obilo prilike za pohvalno rešitev svoje naloge. Izmed deloma darovanih, deloma nakupljenih predmetov naj navedemo le posamezne, da predložimo sliko njegovega delovanja. Oddanih je bilo deloma društvenim zavodom, deloma vojaškim bolnišnicam: 7298 srajc, 5681 hlače, 3953 obrisač, 1665 rjuh, 3787 parov nogavic, 5539 žepnih robcev, 2539 parov čevljev, 1718 jedilnih orodij, 849 skodel, 1900 kg krompirja, 994 kg jabolok, 700 kg sliv, 871 steklenic železnatega vina, 898 steklenic malinova, 1223 steklenic mineralnih vod in 285.620 cigare.

Razen teh predmetov, ki smo jih navedli za primero, se je preskrbela tudi bolniška oprava, zdravniški instrumenti in potreščine, obveze.

Pri društvu je tudi evidenčni oddelek za poizvedovanje o ranjenih in bolnikih, kataster za vpisovanje vojnih ujetnikov; sprejemajo in oddajajo se denarne pošiljke, vojnopoštni paketi, knjige in časopisi. Število knjig je znašalo 31.400, dnevnikov pa 39.200.

Denarni položaj je bil naslednji: 1. mirovni fond glasom sklepnega računa za l. 1915.: začetno premoženje 67.952 K 6 vin., dohodki 5815 K 41 vin., izdatki 4587 K 62 vin., končno premoženje 69.179 kron 85 vin.; 2. vojni sklad glasom računskega sklepa za l. 1915.: začetno premoženje 188.359 K 70 vin., dohodki 234.455 K 45 vin., izdatki 304.167 K 99 vin., končno premoženje 118.647 K 16 vin.

Število članov se je od l. 1913. v razveseljivi meri zvišalo; l. 1913. je znašalo na

Kranjskem 1042, do konca l. 1915. se je zvišalo na 3218.

Omenjeno bodi, da pisarne Deželnega in gospejnega pomočnega društva ter njih razsvetljava niso povzročale nobenih stroškov, ker je bilo oboje dano brezplačno na razpolago; ravnotako ni bilo nikakih stroškov za kurjavo v uradnih prostorih, izvzemši neznatno količino drv, za kar gre hvala trboveljski premogovniški družbi, ki je darovala kakor predidno leto vagon premoğa, s čimer se je izhajalo.

Funkcionarji »Rdečega križa« kakor tudi izkušeni sodelavci, gospoda c. kr. deželno sodni svetnik Tomaž Einspieler in c. kr. vladni rač. revident Ferdinand Staudacher, katerima bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala za njuno neumorno in uspešno delovanje, — so delovali brez izjeme brezplačno, dočim znašajo izdatki osrednje pisarne v Ljubljani za plačano osebje povprečno samo 250 K na mesec.

Ker je prebivalstvo Kranjske ustanovilo »Rdeči križ« v deželi, ga trajno vzdržalo za življenje sposobnega in ga končno usposobilo, da je mogel vzdržati v najtežjem času, ki ga pozna zgodovina, — ima gotovo vsak pravico do vpogleda v upravni aparat in računsko bilanco.

Računi bodo od 15. do 30. junija t. l. razpoloženi vsakomur na vpogled v pisarni »Rdečega križa«, soba št. 51 v II. državni gimnaziji, Strossmayerjeva ulica št. 1.

Deželno in gospejno pomočno društvo si dovoljuje prositi za prijazen sprejem tega svojega poročila; prepričano je, da celokupno kranjsko prebivalstvo ne bo opešalo v svoji vnemi, marveč da bo z našimi hrabri vojniki na bojišču zdržalo do konca.

Skrbeti hočemo za tiste, ki so prelili svojo kri za cesarja in domovino in izgubili svoje zdravje. Vsak naj pomaga pri tem po svojih razmerah in dejanskem sodelovanju.

Naše geslo je bilo in bodi vedno:

Patriae ac humanitati!

G. d. C.

Glasba.

Matični koncert na korist deželnemu in gospejnemu pomočnemu društvu »Rdečega križa« za Kranjsko o 25 letnici občanske pevškega zbora »Glasbene Matice« in o 25 letnici rednega koncertnega delovanja »Glasbene Matice«.

Samo da ga registriram, zakaj nisem dobil niti naloge, niti nisem izdaleka imel namena, da o njem poročam. Vendar pa bi bilo skrajno čudno, če bi se naš list prav nič ne spomnil 25 letnice koncertnega delovanja društva, ki ima za našo ne le glasbeno, ampak splošno kulturo toliko neprecenljivih zaslug. Brez vsega strahu smemo trditi — ne da bi se bali, da se nam bo moglo kakršnokoli pretiravanje očitati — to trdimo: da bi naš glasbeni razvoj brez društva, kakor je Matica, morebiti niti polovice te poti ne bil prehodil, kakor jo je že do danes. Saj so — vsaj posredno — skoro brez izjeme vsi slovenski glasbeniki: skladatelji, dirigenti, umetniki-solisti, instrumentalisti od tam zastavili svoj korak navzgor. Da ni bilo tam tal in opore za njih prvi korak, bi tudi kasnejše poti ne bili hodili.

Koncert sam je bil sijajno uspel. Mojster Gallus je znova dokazal svojo velikovito plastiko in živo moč, dasi ne moremo trditi, da je bil zastopan po svojih najbolj blagolasijskih skladbah. Bile so to skladbe, ki so zanimive po svoji masivnosti: osmeroglasni zbori, razdeljeni v dva četverglasna, ki eden drugega kontrpunktirata; skladbe, ki vsled svoje krepke naturalistične izrazitosti danes učinkujejo z ne veliko zmanjšano silo, zlasti če nam jih pevska podaja z vso rafinirano moderno pevsko tehniko: vsak zlog do zadnjega izlikan in pretehtan in na celotni učinek umerjen, tako da se s tem aparatom nadomesti tisto, kar je čas odnesel od njih prvotne živahnosti, ki se more občutiti le ob času, ki jih je spočel in rodil. — Seveda bi bil užitek neprimerno večji, če bi bila zbora res razdeljena, ne le po glasovih, ampak tudi krajevno ločena, ker so skladatelji tistih časov pravzaprav kot pogoj zahtevali za dosedaj nameravanega učinka. Kdor je slišal n. pr. osmeroglasno mašo, razdeljeno v dva zbora stoječa na dveh različnih korih v prostorni cerkvi, ta bo vedel, kako večzborne skladbe nenavadno učinkujejo. Kakor da se v lahmem čolniču voziš po zibajoči se morski gladini: valovje se privlači od ene, se privlači od druge strani: se razdeli, se umiri, pa se zopet zažene in v krepkem plosku skupaj udari... Mogočna, vendar ne neprijetna sila te vzame kot dete v naročje in te v čudovitem zibanju prevaža in prenaša, da se čutiš lahnega, kakor vsem zemskim in telesnim sponam težnosti odvzetega. — Če si bil pri koncertu, kjer je Matica proizvajala Verdijev Requiem, se morda spominjaš mesta v Dies irae, kjer so zatrobile trobente in pozavne v dvorano: kakšen nepopisni učinek!

Izmed novejših skladb se je kot novost pela Stanko Premrlova »Slovenska govornica«, ki je močno učinkovala, nič manj po svojem besedilu, ki so v njem utelešena skrita in — skoraj bi rekel — skrivana ču-

stva naših src, kot po svoji mehki, za ognevito besedilo skoraj premalo razžarjeni in razvneti muziki. Zlasti je — kakor čujem — navdušenje v nedeljskem koncertu — ki se ga zaradi fizične nemoči nisem mogel udeležiti — navdušenje pri tej skladbi prikipovalo in ni bilo miru, dokler se skladatelj sam ni pokazal in za burne ovacije zahvalil.

Hrvatska narodna: »Anko, Ančice«, za koncert harmonizirana od Andéla, z njo vred od Novaka harmonizirane narodne pod skupnim naslovom »Oj Dunave!« so nam dokazale, da bi naši kranjski bahariji in samozadovoljnosti nič ne škodilo, če podre visoki domači plot, ali pa vsaj preko njega pogleda, da vidi, da je marsikje celo kaj takega, česar mi nimamo, pa bi nam dobro delo in bi nam v čast bilo, če bi imeli. Zbor je krasno pel.

G. Rijavec — se je zdelo — ni bil disoniran. Seveda upoštevamo, da je moral nenadoma nastopiti, da zamaši vrzeli. Pel je sicer dobro, toda nobene skladbe tako dobro, kot že prej kedaj. Tudi nazaliranje se je v večji meri zopet pokazalo. Upamo, da so bile tega razmere krive, in da nam bo ob priliki draga pevca zopet mogoče brezpogojno pohvaliti.

Gdč. Dana Koblerjeva se je vrlo držala, kot vedno; nje nobena reč ne spravi iz ravnotežja.

Vsaj zaradi Balokoviča bi bil rad obiskal nedeljski koncert, pa ni šlo. Čulo se je pa iz ust najboljših glasbenikov toliko pohvala o njegovem sijajnem igranju, da sem vsled prejšnjih koncertov v dno srca prepričan, da je ta izredna pohvala iskrena in v polni meri zaslužena. Da sem si mogel misliti, da bom o koncertih referiral, bi se bil vsaj k temu delu koncerta vlekli; sicer pa splošno, enodušno, pri vseh poslušavcih prevladujoče mnenje več zaleže, kot mnenje enega, zlasti če bi se že umišljalo, da je poklican sodnik o glasbenih zadevah.

F—1,j

Uradni izkazi izgub.

Izgube 27. domobranskega polka.

Ujeti: Habič Franc, Litija; Hačič Mihael; Hafner Alojzij, Stara Loka; Hafner Jakob, Kranj; Herblan Anton, Cerknica; Hiršel Franc, Krško; Hiti Vinko, Ljubljana (ranjen); Hladnik Franc, Sp. Logatec; Hladnik Ivan, Sp. Idrija (ranjen); Hladnik Valentin, Sp. Idrija; Hlede Florjan; Hmeljak Julij, Gorica; Hočevar Josip, Ljubljana; Hönlj Harih, Gorica; desetnik Horitzek Anton; Hribar Franc, Ljubljana; Hribar Leopold, Zg. Tuhinj; desetnik Hrovat Ivan, Radovljica; Huber Adolf, Bovec; Hudaklin F., Krško (ranjen); Hvastija Ignacij, Ljubljana; Ivančič Josip, Postojna; Jakšetič Martin, Postojna; Jamnik Ivan, Medvode; Jančar Stefan, Ljubljana; Janež Ivan, Kamnik; Janežič Anton, Kranj; Janežič Franc, Logatec; Janežič Franc; Janežič Ivan, Krško; Javoršek Miha, Litija; Jeglič Josip, Krško; Jelenc Jurij, Selce; Jemc Karel, Kamnik (ranjen); Jenko Andrej, Kranj; Jenko Peter, Kranj; Jereb Jernej, Logatec; poddesetnik Jevnikar Ivan, Litija; Ježek Rudolf, Ljubljana; Jordan Ivan, Krško; Jurca Matej, Ljubljana; čast. sluga Jurečič Ivan, Krško (ranjen); Juvan Franc, Litija; poddeset. Jurjevčič Josip, Logatec; Južina Albin, Ljubljana; Kac Josip; Kaiser Franc, Stara Loka; Kallan Franc, Kranj; Kaljupe Alojzij, Litija; Kamin Karel, Krško; Kašič Mihael; Kavalir Mihael, Bela peč; Kebar Josip, Gorica; Kenda Anton, Tolmin; Kenda Matija, Tolmin; Kerin Ivan, Krško; Keršič Ivan, Kamnik; Kikelj Ludvik, Tolmin (ranjen); Kikelj Rihard, Tolmin; četovodja Klančnik Alojzij, Radovljica; Klembas Viktor, Litija; Klemenc Peter, Radovljica; Klemenc Stanislav, Kranj; poddeset. Klun Franc, Kočevje; Knafelec Franc, Novo mesto; Knap Franc, Logatec; Kobilšek Matej, Litija; Koc Josip, Gorica; Kodelja Josip, Gorica; Kodelja Josip, Postojna; Kofol Anton, Tolmin; Kofor Ivan; Kolar Martin, Črnomelj; desetnik Koleča Anton, Ljubljana; Komac Andrej, Tolmin; Komac Matej, Tolmin; poddesetnik Komočar Josip, Krško; Konec Franc, Volče (ranjen); Konte Martin, Novo mesto; poddeset. Koprivec Franc, Grosuplje; poddeset. Korbar Valentin, Kranj; Korošec Franc, Preserje; poddes. Korošec Franc, Cerklje; Kosce Franc, Kamnik; Kosmač Ivan; Kosmačin Anton, Kobarid (ranjen); Kotnik Franc, Cerklje; Kovač Franc, Ljubljanska okolica; Kovač Franc, Logatec; Kovačič Anton, Krško; Ložar Mihael, Krško; Kozlevčar Josip, Litija; Kožuh Alojzij, Gorica; Krajnik Franc, Tolmin; Kramar Jakob, Kočevje; Kramar Josip, Zg. Tuhinj; Kranjec Franc, Preserje; Kraševac Franc, Stari trg; Kravanja Josip, Tolmin; Kravčar Josip; Krivec Anton, Tolmin; Krivec Jakob, Tolmin; Križmanič Peter, Črnomelj; Kuhar Matej, Kranj; Kump Stefan; Kuntarič Franc, Krško; Lagoudier Franc, Stara Loka; Lamovec Karel, Ljubljana; Lapajne Anton, Logatec; Lasič Karel, goriška okolica; Lavrič Vinko, Ljubljana; Lavtižar Florjan, Jesenice; Lehen Anton, Borovnica; Levpušček Josip, Tolmin; Lesjak

Ivan, Kočevje; Likar Ivan, Logatec; Lipah Josip, Ljubljanska okolica (ranjen); Lipovšek Franc; Lepušček Andrej; Ljubi Franc, Novo mesto; poddes. Lovce Franc, Gorica; Lovše F., Litija; Lukan Valentin, Kamnik; Lukek Karel, Krško; Magerl Josip, Krško; poddes. Majdič Avgust, Kamnik; četovodja Majdič Ferdinand, Kamnik; Majdič Ivan, Moravče; Majdič Martin, Kamnik; Maligoj Franc, Tolmin; Malihen Josip, Tolmin; Malin Ferdinand, Ljubljana; Malovrh Anton, Žiri (ranjen); Manfreda Josip, Tolmin; Maran Franc, Ljubljana; Maraz Viktor, Gorica (ranjen); Marega Peter Josip, goriška okolica; Marinc Josip, goriška okolica; Marinc Anton, Kočevje; Marinič Franc, goriška okolica; Marinek Ivan, Kamnik; Markočič Avgust, Gorica; desetnik Marok Anton, Krško; Marolt Anton, Ljubljanska okolica; Martinič Josip, Gorica; Matevc Anton, Tolmin; Maurig Franc; Mavrič Andrej, Gorica; Mavrič Mihael, goriška okolica; četovodja Mazi Ivan, Preserje; Maznik Josip, Novo mesto; Medeot Hermenegild; Medeot Ivan Baptist; Medija Anton, Radovljica; Medič Viljem, Kočevje; Medle Franc, Krško; Medved Matija, Tolmin; Medvešek Alojzij, goriška okolica; poddes. Merhar Alojzij, Kočevje; poddes. Mesec Franc, Vrhnika (ranjen); Mesec Martin, Vrhnika; Mezek Franc, Radovljica; Mezek Stefan, Rateče; Mežnarec Josip, Radovljica; Mihelič Nikolaj, Vinica; Mihel Ivan, goriška okolica; Mihelič Tomaž, Bovec; Miklaudič Alojzij, Kranj; Mikulus Stefan, Podgora; Mlekuž Ivan, Bovec; Mlinar Ignacij, Kranj; Mlinar Matej, Logatec; Močnikar Jurij, Ljubljanska okolica; Močnik Ernest, Litija; Modic Franc, Logatec; Modic Franc, Logatec; Mohar Ivan, Litija; poddes. Molinari Alojzij; Moškát Franc, Tolmin; Mrak S., Kranj; poddesetnik Mrakovič Anton (ranjen); četov. Muc Martin, Črnomelj; Muhič Anton, Novo mesto; Murenc Anton; Nadižar Anton, Radovljica; poddes. Nadrih Anton, Trebnje; Nahtigal Josip, Kamnik; Namut Josip, Logatec; Nastran Ciril, Kamnik; poddes. Nastran Ivan, Kamnik; Nebec Alojzij, Ljubljana; poddes. Nemic Peter, goriška okolica (ranjen); Notar Ivan, Medvode (ranjen); desetnik Anton Novak, Ljubljana; Novak Anton, Novo mesto; desetnik Novak Ivan, Krško; Novak Ivan, Novo mesto; Novak Mihael, Novo mesto (ranjen); Oblak Anton, Ljubljanska okolica; Oblak Jakob, Stara Loka; četov. Oblak Josip, Ljubljana; Ojstruh Engelbert, Krško; Oman Andrej, Dev. Mar. v Polju; Omerzu Ivan, Brežice; Osterman Anton, Logatec; Oven Mihael, Litija; Ovniček Josip, Novo mesto; Pacek Josip, Krško; Pader Ivan, Vel. Pirešica; Pahor Andrej; Pajer Franc, Idrija; Pajk Josip, Litija; Palec Josip, Krško; Papljer Ivan, Radovljica; Pance Karel, Kamnik; Pavlin Anton, Kranj; Pavlin Josip, Ljubljana; Pavlin Franc; Pečar Josip, Krško; četov. Pečenko Josip, goriška okolica; poddesetnik Pensa Anton, Krško (ranjen); Perko Silvij, Gorica; Perin Aleksander; Perinčič Vinko, Tolmin; Perše Franc; Peterka Ivan; Petrič Franc, Borovnica; Plibernik Jernej; poddes. Picelj Franc, Novo mesto; Piculin Ivan; Pikon Josip, Gorje; Pikovnik Franc, Logatec; Pilot Josip; Pintar Franc, Novo mesto; Pirento Ivan; Pirih Alojzij, Tolmin; Pirman Florjan, Krško; Pirnat Ivan; Pisljar Ivan, Logatec; desetnik Pivec Franc, Litija; Pivk Josip, Logatec; Plez Jakob; Pnizdar Mihael, Ljubljana; Podgornik Peter; Podgoršek Franc; Podobnik Matija, Logatec; Poljanar Andrej, Kranj; Poljanec Ivan, Idrija; četovodja Potokar Ivan, Litija; Povšin Anton, Tolmin; Požnenel Anton, Idrija; Požnenel Ivan, Logatec; Požnenel Ivan Josip, Borovnica; Prah Franc, Krško; Prašnikar Rudolf, Kamnik; Praznik Alojzij, Krško; Pregel Franc, goriška okolica; Premk Anton; Pulc Anton; Purkart Edvard, Ljubljanska okolica; Rade Peter, Črnomelj; Radin Ivan Marij; Rahne Franc, Litija; Rakovec Anton, Selce; Ratajc Franc, Trebnje; Rauh Jakob, Črnomelj; Rauh Matija, Kočevje; Razinger Anton, Jesenice; Regar Herman, Radovljica; poddes. Remskar Avgust, Ljubljana; Renko Adolf Viljem, Litija; Reščič Franc Josip, Gorica; Rifelj Franc, Novo mesto; Rijavec Andrej, Tolmin; Robič Ivan, Radovljica; Robič Ivan, Radovljica; Rožič Anton, goriška okolica; poddes. Rozman Anton, Kranj; Rugale Ivan, Kočevje; poddes. Rupar Josip, Logatec; Rupnik Ivan, Logatec; Rutar Ivan, Tolmin; Rutar Josip, Tolmin; Rutar Matej, Tolmin (ranjen); poddes. Rzek Anton, Logatec; Sajovic Franc, Kamnik; enol. prostov. poddes. Sancin Blaž, Trst; Šunta Josip, Krško; Ščinkovec Ivan, Novo mesto; desetnik Tebenik Alojzij, Sp. Logatec; Sečnik Ivan, Ljubljana; Sedmak Avgust, Trst; Segetin Franc; poddes. Samec Jakob, Ljubljanska okolica; Šepce Josip, Mokronog; Serše Franc, Sp. Logatec; desetnik Sfiligoj Anton, Gorica; četovodja Simac Anton, Tolmin; Simac Anton, Krško; desetnik Simičič Alojzij, St. Ferjan; desetnik Simončič Maks, Ljubljana (ranjen); Sinigoi Demeter, goriška okolica; des. širok Stefan, goriška okolica; škof Franc, Novo mesto; Skomina Josip, goriška okolica; Škrjanc Ivan, Ljubljanska okolica; Škulj An-

ton, Kočevje; Skumavec Ivan, Radovljica; Smole Franc, Ljubljana; četovodja Snoj Ivan, Ljubljana; Snoj Josip, Ljubljana; Soln Martin, Krško; Sorl Ivan, Gorje; Stalcer Franc, Kočevje; Stalzer Ernest, Črnomelj; deseterik Stanič Stanislav, Kanal; Stefe Franc, Kranj; Stefilini Ernest; poddes. Steiner Franc, Krško (ranjen); četovodja Stepančič Anton; Stepec Ivan; Stih Ivan, Krško; Stopar Anton, Kranj (ranjen); Strnad Ivan, goriška okolica; poddeseterik Štrukelj Maks, Tolmin; Štrukelj Valentin, goriška okolica; Strumbelj Alojzij, Novo mesto (ranjen); deset. Stupica Josip; Suban Anton, goriška okolica; Šuklje Josip, Črnomelj; poddes. Surla Martin, Novo mesto; Sussig Avgust, Gorica; Svetek Ivan, Cerklje; Tomažič Franc, Ljubljana; Tausani Josip, Gorica; Tavčar Franc, Kranj; poddes. Tavčelj Ivan, Ljubljana; Tekavec Franc, Kamnik; poddes. Terdin Lovrenc, Kamnik; Terlikar Andrej, Tolmin; Tertnik Ivan, Ljubljana (ranjen); Tomazin Anton, Novo mesto; Tomc Ivan, Črnomelj; Tomec Matija, Črnomelj; Tomic Ivan, Novo mesto; Tomše Ivan, Krško; Torkar Anton, Tolmin; Trampuš Alojzij, Medvode; poddes. Travnik Franc; Trobec Ivan, št. Vid pri Ljubljani; deseterik Trost Ciril, Studenec; poddes. Trost Josip, Krško; Trpin Matija, Logatec; četovodja Turk Anton, Novo mesto; Turk Karel, Medvode; Turšič Anton, Krško; Ukmar Josip, goriška okolica; Urbančič Anton, Tolmin; poddes. Urbančič Franc, Vrhnika; Urbančič Franc, Kočevje; Usaj Franc, Gorica; Usaj Leopold, Gorica; Valjavec Ivan, Mošnje; Velikonja Anton, Tolmin; Velikonja Valentin, Tolmin; deset. Verbič Josip, Vrhnika; Verovšek Valentin, Kamnik; Vertačič Jaroslav; Vesel Franc, Kočevje (ranjen); poddes. Vidic Karel, Trebnje; Vidic Peter, Gorje; Vidmar Anton, Krško; poddes. Vidrih Martin, Litija; Visintin Anton; Visintin Ivan; Vodopivec Alojzij, goriška okolica; Vončina Josip, Tolmin; Vrtovec Alojzij, Gorica; Vrtovec Vinko, goriška okolica; Vardjan Josip, Črnomelj; Weber Josip, Črnomelj; Weber Franc, Kranj; Weinberger Engelbert, Litija; Zabar Franc, Krško; Zabar Martin, Krško (ranjen); Zadnik Ivan, Kočevje; Žagar Anton, Kočevje; Žagar Franc, Tolmin; Zagorc Franc, Novo mesto; Zajc Franc, Ljubljana; poddes. Zajc Viktor, Litija; Zolar Alojzij, Logatec; Zaletel Franc, Krško; Zarli Franc, Gorica; Zavrl Alojzij, Litija; Zbogar Franc, goriška okolica; Železnik Franc, Vrhnika; Žigon Karel, Ajdovščina; Žihel Anton, Logatec; Zima Anton, Gorje; četov. Cirman Ivan, št. Vid nad Ljublj.; des. Zlobec Avgust; Žnidaršič Alojzij, Kočevje; Žonta Ignacij, goriška okolica; Zorec Josip, Ljubljana (ranjen); Cugelj Franc, Črnomelj; Zupan Josip, Radovljica; Zupanc Franc, Kranj; četovodja Zupančič Franc, Litija; četov. Žura Ivan, Novo mesto; Žužek Alojzij, Kočevje.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. maja. Uradno: **Sovražnik je obstreljeval že večeraj posamezne dele goriškega mostišča in Dobrdoške visoke planote, danes zjutraj je pa napadel večkrat Sv. Martin. Vse napade smo odbili. Tudi na koroški in na vzhodnotirolski bojni črti mestoma povišano delovanje topništva.**

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Laško uradno poročilo.

Rim, 8. maja. Na vrh Lobia alta (3196 m) pripeljano naše topništvo v ozemlju Adamello je otvorilo ogenj na sovražne obrambne postojanke na prelazu Topete in je uničilo zadaj ležeče postojanke. Naši srednji topovi so obstreljevali zadnjo stran sovražnih postojank in temelj doline Genova. Na cellem pozorišču na Tridentinskem do zgornje Adiže pomnoženo delovanje topništva. Živahni boji pehote na Marmolat, v prelazu Falzarego in na Čukli (bovša kotlina). Sovražnika smo povsod vrgli; popustil nam je nekaj ujetnikov. Zaplenili smo pred našo postojanko na Pukli približno 100 pušk in veliko streliva, ki smo ga vzeli tistim, ki so padli med zadnjimi napadi. Lastno močno brodogej letal je napadlo včeraj dolino Adiže. Vrglo je veliko bomb na središče sovražnih čet v Calianu in v Matarello. Sovražno topništvo je živahno obstreljevalo letala, ki so se pa vrnila vsa nepoškodovana. Sovražno brodogej letal je preletelo nad ravnino ob spodnji Soči, kjer je metalo bombe, a zadeti niso bili ljudje in tudi škode na blagu ni.

× × ×

FRANCOZ O BITKI PRI SOČI.

(Po vojnem tiskovnem uradu odobreno.) Vojni poročevalci poročajo iz vojnega tiskovnega stana:

Brezuspešne napade Lahov na goro Sv. Mihaela, ki je prejkoslej kljub ljutim

naskokom trdnj v rokah avstrijskih branilcev in ki tvori ključ Vipavske doline in steber Dobrdoške bojne črte, zanimivo opisuje poročilo nekega francoskega vojnege poročevalca.

Peklenska tla.

Italijanski vojaki ob Soči pravijo gori Sv. Mihaela prava peklena zemlja. Četudi je v rokah c. in kr. čet, tvorijo le boji za njeno osvojitve največja junaštva Italijancov v tej vojski. Posebno velja to za

napad dveh bataljonov berzaljerov,

ki so se svojčas ustalili začasno na gori, a so se morali zopet umakniti po strašni noči. Na goro je plezalo 1600 mož. Niti izgube niso bile prvotno zelo visoke. Ko so prišli berzaljeri ob solnčnem zahodu na vrh, je padlo le približno 100 mož. Pričela se je

noč groze.

Krogle so se kar usipale na napadalce, ki so se pričeli utrjevati. C. in kr. topništvo je pokrilo v pravem pomenu besede goro s krogli. Vedno bolj se je zmanjševalo število berzaljerov, ki so še držali višino.

Od dveh bataljonov ostala živa le ena stotinja.

Ko je napočilo jutro, se je zapovedalo, naj se berzaljeri umaknejo. Oči polne solz, besnih src se je vrčala mala kopica tistih, ki so ostali še živi: le 250 mož, ena stotinja od dveh bataljonov, se je vrnila; med vsemi častniki se je vrnil le polkovnik.

Poročilo obsega še sledeče zanimive podatke:

V Gradiški,

mesto leži tik za laško bojno črto — je topniški ogenj povzročil veliko škode. Stari benečanski grad obdajajo udrtine, izkopane z granatami, več težkih ran kaže tista palača, v kateri je prenočil Napoleon I. po v Campo Formio sklenjenem miru.

Zagoraj

je tudi v razvalinah. Močno je trpel tudi Novi grad, poletno bivališče princa Hohendolhe, kjer so se mislili po domače nastaniti Lahi.

Francoz piše dalje: Če korakaš po mali stezi proti Polazzo kvišku, se ti nudi

pogled na velikanska pokopališča:

na skupne gomile, ki jih ni nihče štel, v katerih počivajo neznani Italijani, katere je videl Kras umirati.

Le z dinamitom so mogoči zakopi na Krasu.

Neznansko težavna je vojska na Krasu. Kdor sam ni bil tam, o tem ne more soditi, so rekli poročevalci v laškem glavnem stanu. Strašno trda so tla, ki ne nudijo ničesar obrambi. Tisti laški vojaki, ki so prišli prvi na to žalostno visoko planoto, so napolnili telečnjake s prstjo, da so zgradili vsaj male zakope. Le s pomočjo dinamita so zgradili jarke in pota. O Krasu piše Francoz, da je to zemlja obupa in smrti; nobene drevesa, nobene bilke. Skoraj bi mislil, da je izrasla ta izdajalska gora iz žrela kakega ognjenika.

Strahote vojske na Krasu.

Francoz se je še manj veselil vtisov v prvi črti. Ko je ogledaval od daleč avstrijske jarke, si je predstavljal, kako strašna je tu vojska za Lahe. Mislil bi si, piše, da napadalci zavzamejo le kako nadvladajočo postojanko, ko so z nepopisljivimi napori preplezali teh par sto metrov na rob planote. V resnici pa nikjer ne obvladujejo. Na kilometre se raztezajo grebeni, ki jih drže cesarske čete. Konča vdan v svojo usodo: Strašni so trenutki, kadar morajo Italijani ob napadih prekoračiti strmine, ki so obrnjene proti avstrijskim postojankam. Cesarski branilci s svojim topništvom in s svojimi strojnimi v dolinah lahko Italijane obsipavajo s krogli tako, da bi bilo vsako prodiranje blazno. Za nadaljevanje ofenzive čez rob visoke planote bi morali razpolagati Lahi s topništvom, ki bi lahko preoralo celo ozemlje in ki bi zrušilo vse jarke c. in kr. čet.

× × ×

Lahi zahtevajo Giolittija nazaj.

Curih. Z italijanske meje se poroča z zanesljivo strani: Novi pozivi pod orožje so zelo pobili italijansko ljudstvo, posebno na deželi. Kažejo se nevarni znaki. V Montani, kjer je poslanec znani socialist Ferri, je priredilo javno demonstracijo 6000 žensk. Mnogi iz korakala po cestah in križala: Konec vojske zahtevamo! Živio, Giolitti! Nastopiti so morali vojaki in policija. Iz popolnoma zanesljivega vira se dalje poroča, da so odpovedali vojaki pokorščino v neki vojašnici v Piacenci. Na bojišču se je uprla Sassari brigada. Demonstracije so bile tudi v Neaplju, kjer so zažgali sliko znanega vojnega hujšaka Acottija. V Apuliji in na milanski planoti je ljudstvo tako razljučeno, da so morali bežati posestniki, katere kmečki narod dolži, da so povzročili vojsko. Cenzuri je strogo zapovedano, naj potlači vsa poročila v časopisih o teh pojavih. Ne

dvomi se, da hujškajo zelo socialisti. Mnogi krogi sodijo, da postane do bojevega zborovanja zbornice položaj tak, da se bo smelo posloviti ministrstvo Salandra-Sonnino, kar samo že dolgo želi, in da se vrne v svoji celi slavi na Monte Citorio Giolitti.

Prizor z italijanske soške fronte.

Lugano, 10. maja. O smrti laškega majorja Questa poročajo italijanski listi naslednje podrobnosti: Bilo je med boji za Oslavje. Questa je bil v mali telefonski baraki, ki se je naslanjala na debel zid, okoli nje je 6 drugih častnikov. Ravno ko je major dajal svoja povelja, je pričela okoli koče padati toča sovražnih krogel vseh kalibrov, katerim je sledila 30'5 cm granata. Predrla je zid, potegnila za seboj barako in raztrgala vse, izvzemši enega, ki so ga mogli težko ranjenega odnesti. Druga granata je takoj sledila in pokopala ostanke 6 častnikov. Prihiteli poročnik vsled prizora, ki se mu je nudi, štiri dni ni mogel izpregovoriti. Več dni je bilo nemogoče pokopati ostanke trupel, tako ostro so avstrijski artiljerijski izstrelki zadevali.

Ostri laški napadi na Angleže.

Lugano. »Secolo« je objavil tudi 10. t. m. gospodarski članek, ki odkrito in ostro napada Anglijo. Izvaja: Anglija namerava Nemčijo uničiti gospodarsko, da bi sama nadvladala nad vsemi industrijskimi trgi in da bi predpisovala celemu svetu svoje cene. Anglija, katere tvornice niso po vojski trpele toliko kakor francoske in belgijske, vsesa avtomatično del bogastva teh dežel. Vzbuja se zopet duh gospodarske ljubosumnosti, govori se o gospodarskem ponižanju Nemčije, kakor da bi to ne pomenilo tudi ubojanja Italije. Angleška grožnja, da uvede obrambno carino, je zelo nevarna tudi zaveznikom in nosi kal nesloge med zavezniki.

Princ Waleški na laškem bojišču.

Rim, 10. maja. (K. u.) Princ Waleški si je ogledal nekatere odseke italijanskega bojišča; nato je odpotoval čez Francijo na Angleško.

Nemčija in Amerika.

Ameriška nota v Berlinu.

Berlin, 10. maja. (K. u.) Kakor se sliši iz dobrega vira, je ameriško poslaništvo dopoldne prejelo odgovor in ga bo najbrž popoldne izročilo zunanjemu uradu.

Nemški glasovi.

Berlin, 10. maja. (K. u.) V političnih krogih se izjavlja glede ameriškega odgovora, da v bistvenem oziru dokazuje, da je nevarnost preloma z Ameriko odstranjena. Če se Wilson zavaruje proti pogojni izpolnitvi v nemški noti danih koncesij, tedaj je to nepotrečno, ker nemška nota ne stavi nobenih pogojev, ampak se gre samo za pridržke.

Lansingova izjava.

Washington, 9. maja. (K. u.) Ko je odšla brzojavka z ameriškim odgovorom Nemčiji, je Lansing izjavil, da se večji del note peča s stvarmi, glede katerih se Amerika ne more spuščati v razgovor. Bistvena vsebina odgovora je ta, da se Nemčija vda ameriškim zahtevam. Dokler se bo Nemčija ravnala po svojih obljubah, Amerika ne bo imela povoda za spor, toda, tako pravi nota, vendar imamo še urediti ameriške izgube, ki so nastale, ker so poveljniki nemških podvodnikov kršili ameriške pravice, ki so postopali v smislu prejšnje nemške politike. Do čim naša nasprotja z Angleško ne morejo tvoriti predmeta razprave z Nemčijo, vendar bodi rečeno, da pri svojem postopanju proti angleški vladi postopamo tako, kakor smo z ozirom na izrecne pogodbene obveznosti do vlade brezdvomno dolžni postopati.

Sv. oče ni posredoval.

London, 9. maja. (K. u.) Reuter je uradno pooblaščen izjaviti, da Vatikan proglašja kot docela neutemeljeno vest, da je papež brzojavil nemškemu cesarju in predsedniku Wilsonu in jima priporočal sporazum. Vatikan izjavlja, da sv. oče ni storil takih korakov.

Vatikan in nemška nota.

Curih, 9. maja. »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz zanesljivega vira, da je nemška nota v Vatikanu napravila zelo dober utis. Papež, vedno neumorno delaven za mir, se je že bal, da se bo tudi Ameriko posrečilo zaplesti v vojno in tedaj bi sv. oče ne izgubil samo pomočnika pri mirovnem delu, ampak bi tudi možnost miru izginila v nepregledno bodočnost. Vatikan smatra noto kot trdno fundamentalno podlago trajnega in poštenega sporazuma med Nemčijo in Ameriko.

Neutrlni glas.

Curih, 10. maja. »Neue Zürcher Zeitung« piše o ameriškem odgovoru,

da pač ni misliti, da napravi nemška vlada kak nadaljni korak. Vsled te mirne rešitve se bodo nevtalci povsod oddahnili. Vojska med Ameriko in Nemčijo bi jih spravila v najhujše nepravilike. Napeto se sme pričakovati, ali bo Amerika vnovič začela s protesti proti angleški blokadi.

Wilson in mir.

Amsterdam, 9. maja. »Times« poroča iz Washingtona, da se bo poluradno razglasilo, da bo Wilson proti vsakemu mirnemu gibanju stal na dosedanjem stališču. Posredovati bi mogel šele tedaj, če bi to bilo vseh obema strankama.

Angleži svarijo Američane pred mirovno iniciativo.

London, 9. maja. (Kor. urad.) Reuter javlja: »Pallmall Gazette« pravi, da si ne more misliti, da bi se ameriško ljudstvo dalo zapeljati do pobude za mirovno posredovanje. Sicer pa je poleg nemških Amerikancev dosti pacifističnih idealistov. List jih svari in pravi, da si bodo prihranili obilo truda in razočaranj, če enkrat za vselej spoznajo, da hočejo zavezniki vojno odločno nadaljevati, dokler ne dosežejo svojih ciljev popolnoma in nepreklicno. V tem boju ni prostora za kompromise in nepristransko posredovanje. Zavezniki imajo trdno voljo, da bodi zmaga civilizacije popolna.

Nemški državni zbor.

Liebknechtova afera v nemškem državnem zboru.

Berlin, 10. maja. (K. u.) V razpravi predloga socialnih demokratov je poročevalec poročal, da je poslanec Liebknecht priznal, da se je 1. maja udeležil mirovne demonstracije na potsdamskem trgu in da je ljudi hujškal s klicem: Proč z vojno! Pričeva tudi, da je širil letake z napisom: Na majsko slavo! Prizna tudi, da je bil obločen civilno, čeprav je vojak. Poročevalec pravi, da je Liebknecht pozival na boj proti vladi in s tem pomagal sovražniku. Gre se za zločin in zato mora državni zbor opustiti svojo dosedanja prakso o odložitvi postopanja. Govornik socialnih demokratov, je priznal, da je bila aretacija upravičena, Socialisti predloga niso stavili iz simpatije do Liebknechta, ampak ker stoji pravica zbornice nad zahtevami pravosodja. Histerična Liebknechtova akcija na nemški narod ne napravila nobenega utisa. Ostali govorniki so rekli, da je Liebknechtovo dejanje veleizdajalstvo, za kar ga imuniteta ne more ščititi. Govornik Poljakov je govoril za Liebknechta.

Odsek je odklonil predlog. Liebknecht ostane v zaporu.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan.

V Argonih je sovražnik poizkušal po razstrelbi vdreti v naše jarke, a smo ga odbili. Južnozahodno od višine 304 smo potisnili sovražne predstraže bolj nazaj in ujeli eno poljsko stražo. Naše nove postojanke na vrhu smo izpopolnjevali.

Nemški letalci so vrgli veliko bomb na tvornice v Dombasle in v Raon l'Étape.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

9. majnika ob 3. uri popoldne. Med Oise in Aisne smo odbili presenetljiv napad na našo utrdbo južnozahodno od Autrèches. V Argonih smo vzeli dve mali postojanki, branilce smo odbili in zasedli utrde pred njo.

Na levem bregu Moze je obstreljeval sovražnik celo noč naše jarke na vrhu 304. Popolnoma smo odbili ob 3. uri zjutraj pričeti napad Nemcev. Na desnem bregu Moze smo s ponočnimi protinapadi pregnali sovražnika iz nekaterih delov prve črte severnozahodno od posestva Thiaumont, katero je imel še zasedeno. Ljuto obstreljevanje naših črt med Douaumont in Vaux in v odsekih Aix-Chatillon-sous-les-Cotes. Na planoti Woivre boj z ročnimi granatami v gozdu Apremont, ravno tako v dolini Fecht. Na ostalem pozorišču je bilo ponoči primeroma mirno.

Ob 11. uri ponoči. Naše topništvo je obstreljevalo v Champagni nemške jarke in baterije severno od Ville-sur-Tourbe in sovražne prometne ceste pri Somme Py.

Na levem bregu Moze je bilo obstreljevanje manj ljuto. Sovražnik je poizkušal podnevi napad na jarek zahodno od višine 304, katerega je popolnoma zadržal naš zapiralni ogenj in se ni mogel razviti. Na desnem bregu in na Woivre boj, ki se je včasih prekinil.

Iz zadnjih poročil sledi, da so napadli Nemci ponoči od 8. na 9. maja pri višini 304 zelo ljuto s močnimi silami; prvi napad je bil naperjen naše postojanke pri višini 287, drugi na naše jarke severnozahodno od višine 304 in zadnji na gozd za-

hodno od te višine. Vsi ti napadi so se zrušili v našem ognju, stali so sovražnika zelo resne izgube. Naše baterije so obstreljevale proviantne oddelke in druge oddelke na cesti Essey v Badonviller severnozahodno od Pont-à-Mousson. — O Belgijcih se poroča: Topniški boj ne posebno ljut na raznih točkah pozorišča belgijske armade.

Angleško uradno poročilo.

9. majnika. V zadnji noči boj z minami med Neuville-Saint-Vaast, Souchez kakor tudi severno od Armentieres in vzhodno od Asperna, ne da bi se izpremenil položaj. Topništvo je le malo delovalo; boj ni bil važen.

Boj za vrh 304.

Večdnevni bobneči ogenj. — Obupna bramba Francozov. — Popolna zmaga Nemcev.

Berlin. O bojih za vrh 304 javlja vojni poročevalec Quer: Generalni štab in vojni poročevalci do zdaj niso mogli poročati o podrobnostih napadov, ki so jih uveli in uspešno končali te dni Nemci. Zdaj se šele more pregledno poročati.

Topovi prednašali odločilno vlogo.

Pred vsem moramo opozoriti na to, da je šla glavna beseda v teh bojih topovom. Z malimi odmori je gromel bobneči ogenj več dni v različnih odsekih na pozorišču. Prišel se je 2. majnika zahodno od Moze, pridružil se mu je bodoči dan zapiralni ogenj. Francoska pehota je na vseeno poizkušala, da pride ponoči na zahodni del griča Mort Homme in da zopet pridobi tiste jarke, iz katerih bi ji bilo mogoče napasti krilo čet, ki bi napadale vrh 304. Trudili so se zaman. Njih napade so naši odbili, napad bodoči dan je delil usodo napada prejšnjega dne.

Priprava za glavni udarec.

Boji, ki so se vneli 4. majnika južnozahodno od Haucourta, so takorekoč uveli udarec, katerega so nameravali Nemci na vrh 304. Pozorišče je bilo oddaljeno od vrha le še 1000 metrov. Med tem ko so se razvili tu le manjši spopadi, so naše čete severno in severovzhodno od vrha znatno prodrele in vdrle v nekatere važne sovražne jarke. Prodiranje se je nadaljevalo prihodnji dan. Zopet smo zasedli nove jarke in odbili sovražne protinapade. Zdaj so šele izpoznali Francozi nevarnost, ki jim je grozila. Z vso močjo svojega topništva varujejo ogroženo postojanko. Sledi

strašen bobneči ogenj,

mi takoj odgovarjamo nanj. Sovražnik pričakuje, da izvedemo naš glavni napad iz zahodne smeri in nameri tja svoj mogočen ogenj. Med tem se pa polastimo severno od vrha ležečega gozdnega otoka »Ptičja kletka« (Vogelkäfig), ki postane važno oporišče končnemu napadu, ki smo ga pričeli 7. majnika popoldne. Čete, ki so prodrale z zahoda, naj s silo vzamejo gozd Camart, ki so ga Francozi priredili za oporišče in ga zavarovali s tremi vrstami žičnih ograj: posebno močno so udrili severovzhodni del gozda. Težaven napad se je pa le posrečil; gozda smo se polastili od njegovega južnega roba. Sledil je nato napad s severovzhoda. Francozi so se tudi tam močno udrili, posebno manjše čete. Ze pred višino 240 se prično

polja žic,

ki se raztezajo do vhoda v gozd. Take ovire morejo premagati le najboljše čete. Več dni so vzdržale najstrašnejši bobneči ogenj, popustiti boja niso hoteli. Junaško so vzele sovražne jarke in osvojile z naskokom vrh, ki danes predstavlja le še kos razstreljene, pušne zemlje. Posluževati se ga moremo najbrž le kot prednje postojanke. Krave izgube sovražnika so bile zelo težke; mi smo zmagali tu s primeroma nizkimi izgubami.

Francozi so imeli ta dan težke izgube tudi vzhodno od Moze. Boj je divjal za

pristavo Thiaumont,

katere smo vzeli. Osvojili smo znatne kose sovražnih jarkov, dasi so jih Francozi obupno branili in poslali Turkos in Cuave na protinapade, ki so tu prvič nastopili. Tisto smo jih ujeli.

× × ×

Francosko vojno ministrstvo o bojih pri Verdunu.

O zadnjih bojih pri Verdunu razširja francosko vojno ministrstvo po Agence Havas naslednje poročilo:

Bitka pri Verdunu divja s podvojeno silo. Akcija, ki je bila zadnje dni omejena na levi breg Moze, se je sedaj razširila na desni breg. Zahodno od Moze je izpeljal sovražnik, ki je 48 ur neprestano z dosedaj nezasišano silo obstreljeval postojanke na točki 304, ljute napade proti naši fronti med točko 304 in Morthomme. Večkrat je ponovil svoje napore, ali ogenj naših

strojnic in baterij je vsakokrat zadržal njegov naval in povzročil v njegovih vrstah znatne izgube. Koncem dneva, ko je boj nehal, je imel sovražnik le mal uspeh. Vdrl je v nek zvezni jarek točke 304, ki je še vedno naš in poleg tega več kot 15 km oddaljen od Verduna. Istočasno so Nemci po načinu, ki so ga že prej uporabljali in ki obstoji v tem, da na obeh naših krilih izvaja pritisk, napadli na desnem bregu Moze. Ta napad je bil istotako pripravljen s silovitim ognjem. Večkrat so vdrli proti našim postojankam med gozdom Haudremont in fortom Douaumont. Posrečilo se jim je, da so se ustalili v nekem naprej potisnjemem jarku v širini okoli 500 m; ta jarek je pa sicer zelo blizu njihovih jarkov v zahodnem delu odseka, na kateri je bil naperjen napad. V centru in na vzhodu napadene fronte pred fortom Douaumont so se nemški navalni vselej izjalovili.

Tako sovražnik na eni strani ni dosegel levi del točke 304, katerega je nameraval osvojiti, na drugi strani pa ni nadalje poskušal napadati na desni strani naše postojanke pred Verdunom. Povsodi so bila podjetja nemškega generalnega štaba izvedena v velikem obsegu.

Francozi napovedujejo novo ofenzivo.

Geni. Vsi francoski listi namigujejo, da se kmalu prične nova velika francoska ofenziva. Znamenje ji je povišanje generala Petain, kar ojači zaupanje v vojno vodstvo. »Gaulois« razmotriva, če ne kaže pričeti ofenzive v Alzaciji. Vsekakor se mora nastopiti z novimi možnari velikani proti Metz in Strassburgu. »Figaro« in »Eclair« pa mislita, da se prične ofenziva v Champagne, da se izogne levo krilo nevarnosti obkolitve. Radikalno pariško časopisje pa sodi skeptično in pravi, da bo še veliko časa minulo, predno se prične ofenziva, ker bi sicer cenzura ne dopustila časopisju pisati o njej.

Francozi se čudijo, ker so nemške čete številne.

Bern. (Kor. urad.) »Temps« izvaja o nemških napadih na desnem in na levem bregu Moze: Boji dokazujejo, da ni izgubil sovražnik ničesar na svoji energiji in da tvori kljub svojim dosedanjim visokim izgubam vedno nove čete na napad. Naši petrograjski poročevalci brzojavljajo o streljanju s topovi brez napadov pehote na vzhodnem bojišču. So li vzeli tam Nemci več armadnih zborov proč? Bodisi kakorkoli! Vsekakor razpolagajo Nemci severno od Verduna s silami, ki so sposobne za velike napore. Bitka še ni končana.

10.000 Rusov na zahodnem bojišču.

Berlin. »Voss. Ztg.« poroča iz Curiha: Amsterdamski poročevalec »Neuer Züricher Zeitung« poroča, da stoji 10.000 Rusov na zahodnem bojišču. Na Angleškem je še 5000 Rusov, ki jih tudi prepeljejo na Francosko čez Boulogne.

Radi podaje na smrt obsojeni francoski častnik.

Geni. Vojno sodišče 24. divizije je obsodilo na smrt v njegovi nenavzočnosti pobočnika Lozeille 108. francoskega polka, ker se je s svojim bataljonom udal sovražniku, mesto da bi se bil branil.

Angleži ne poročajo več o izgubah.

Rotterdam. Iz vojaških razlogov ne nameravajo Angleži več izdajati seznamov izgub.

Zadnje skupine Derbyjevih prostovoljcev pozvane pod orožje.

London. Dne 30. junija so vpoklicani starostni letniki oženjenih Derbyjevih rekrutov od 18. in od 36. do 40. leta.

Na Irskem se ne uvede službena dolžnost.

London. (Kor. ur.) V poslanski zbornici je zahteval poslanec Lovnsdale, naj se uvede tudi na Irskem službena dolžnost. Asquith in Redmond sta ugovarjala, podpiral ju je tudi Churchill, ki ni več na vojski. Predlog Lonsdaleja so nato odklonili.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. maja. Uradno: V vzhodni Galiciji in v Voliniji trajno povišano delovanje pri varnostnih četah. Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. maja. Veliki glavni stan: Odbili smo s težkimi izgubami za sovražnika južno od Garbunovke (zahodno od Dvinskkega) na ozki del bojne črte sovražni napad.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 8. maja. Uradno: Naša artiljerija je zažgala Illukst, preprečila z ognjem gasilne poizkuse in povzročila raz-

strelbo nemškega municijskega tabora. Včeraj ob 1. uri ponoči so Nemci v nekem pododseku južno od Illuksta pričeli nenadoma streljati in skušali vprijeti napad, kar pa je bilo brezuspešno. Nemci so prav tako zelo ljuto obstreljevali odsek severno od jezera Ilsen, 9-5 km jugozahodno od Dvinske. Južno od trga Višnev, 19 km južno od Kreva, so Nemci 7. t. m. zjutraj artiljerijsko delavnost, ki se je polagoma povišala do bobnečega ognja. Dve nemški letali sta vrgli osem bomb na trg Ljahoviče, 21 km jugovzhodno od Baranovičev. Južno od Cebrova, 21 km severozahodno od Tarnopola, so naši grenadirji udarli iz neke vdrtine proti sovražni straži in jo z ročnimi granatami razkropili.

RUSIJA PROTI ŠVEDSKI.

Stockholm. Nekateri koraki Rusije, ki so naperjeni očitno proti Švedski vzbujajo tu največjo pozornost. Interpelacija v švedski zbornici glede na Aland je zelo vznemirila petrograjske uradne kroge. Rekrute moskovske garde, ki so bivali v Petrogradu, so poslali na to nenadoma v Uledborg ob švedski meji. Rusija je toraj pričela proti Švedski svoje običajne poizkušne mobilizacije.

Stockholm, 9. maja. »Večernoje Vremja« dementira v Petrogradu splošno razširjeno vest, da je Rusija na angleški pritisk švedski poslala ultimatum.

PAŠIČ V MOSKVI.

Stockholm, 10. maja. Srbski ministrski predsednik Pašič je odpotoval iz Petrograda v Moskvo, odkoder se bo čez dva dni podal v Odeso.

Na Balkanu.

Italijani v Albaniji.

»Central News« poroča iz Rima, da so Italijani razširili svojo fronto v Albaniji za 60 milj.

Črnogorski princ Danilo

je prišel s svojo ženo v toplice Salso maggiore.

Srbske čete na Grškem.

Sofija, 10. maja. Na več obrežnih točkah grške Macedonije so izkrcali srbske čete.

Jonescu in Filipescu.

Bukarešt, 9. maja. (Kor. ur.) Z ozirom na nove poizkuse Jonescuja in Filipescuja, da narodno gibanje zopet oživita, četudi s ščuvanjem, piše »Independence Roumaine«: Ni dovolj, da sta oba strankina voditelja toliko škodila svoji stranki, sedaj hočeta ugonobiti še deželo. Pravita, da se borita iz ljubezni do domovine in da sta polna korajžer; toda tisti, ki domovinsko ljubezen pripisujejo izključno sebi, ne smejo nepotrepljivosti proglasiti za pogum in pomankanje premisleka za domovinsko ljubezen. Ni jima dovoljeno sejati nezaupanje in razdor in rabiti laž in obrekovanje, da škodita svojim političnim nasprotnikom, kar delajo federalisti že 20 mesecev. Tudi Jonescu in Filipescu potrjujeta, da se ponašata nauk zgodovine, da so spori in spletke vedno trgale in slabile rumunske kneževine. V kolikor je njihov vpliv vedno manjši, toliko bolj njuna agitacija nasprotuje obstoječemu redu.

Rumunsko-srbsko-grška zveza.

Sofija, 10. maja. »Kambana« poroča, da je srbski poslanik v Atenah po naročilu svoje vlade vprašal rumunskega poslanika, kakšno stališče ima Rumunija glede stare rumunsko-srbsko-grške pogodbe. Rumunski poslanik je odgovoril, da Srbija od svojih zaveznikov ne sme zahtevati, da bi držali neizpolnjive pogodbe.

Turčija v vojski.

Boji Turkov.

Na Kavkazu je bilo nekaj prask. Pri Kirvazu so vrgli Turki nek ruski oddelek. Ob obali Črnega morja se Rusi utrjujejo. Ker so ruske vojne ladje obstreljevale odprte kraje v Anatoliji in ker so potapljale jadralnice, je uničila križarka »Midilli« med Sevastopolom in Eupatorijo eno 4000 tonsko ladjo in več jadralnic. Dva turska letalca sta metala bombe na Port Said.

O predaji Kut el Amare

poročajo Angleži uradno, da se je držala posadka do zadnjega. Od 16. aprila dalje je dobivala posadka na dan le štiri unče moke in pa konjsko meso. Ker so Turki grozili, da ustrelje ali obesijo vsakega, ki bi ušel iz Kut el Amare, so morali Angleži preživeti poleg posadke še 6000 oseb. Obramba Kut el Amare beleži dva dela: v prvem se je posadka junaško branila, v drugem delu je pa vztrajno prenašala pomankanje. Angleži so nanjo ponosni. »Daily Express« javlja, da so prepeljali kut-el-amarske ujetnike v Anatolijo.

April v vojski.

Koln. »Kölnische Volkszeitung«: Kapitulacija Kut el Amara je bil najvažnejši

dogodek v aprilu. Ujetih je bilo 13.380 Angležev, plen: 40 topov, 20 strojnic in 5000 pušk. Na francoskem bojišču je bilo ujetih 226 Angležev (med njimi 4 častniki), plen: 7 strojnic. Pri Verdunu so Nemci zelo napredovali. Ujetih je bilo 273 častnikov in 19.069 mož; plen: 2 topa, 48 strojnic in metalcev min. Pri Verdunu je bilo ujetih od 21. februarja 745 častnikov in 40.031 mož; plen: 193 topov in 201 strojnic. Na vzhodu se je posrečil krepak napad pri Naroškem jezeru. Ujetih: 61 častnikov in 5927 mož, plen: 5 topov in 40 strojnic. Italijani bi radi očitno Trident; a le krvave glave so imeli in izgubili na ujetnikih 14 častnikov, 993 mož in 7 strojnic. Vojnih ladij so izgubili Angleži: »Russel« (14.220 ton — mina), en torpedni rušilec (1000 ton) in podvodni čoln »E 22« (710 ton).

Razna poročila.

Nemiri na Portugalskem.

Geni. Iz Madrida se poroča: Zaradi obsežnih nemirov na Portugalskem se je ustavil pismeni, brzojavni in osebni promet s Portugalsko.

Polkovnik House.

Berlin, 10. maja. »Lokalanzeiger« pri naša vest »Continental Times« o poročilu Wilsonovega zaupnika polkovnika House o njegovem evropskem potovanju. Polkovnik je imel prvič dognati, ali bi predlog za Wilsonovo mirovno posredovanje sploh imel kaj upanja na uspeh, nadalje naj bi polkovnik poizvedel, kako mislijo vojujoči o stališču Amerike. House poroča, da Anglija odklanja vse mirovne predloge, Francija pa hoče počakati na konec poletne vojne. Glede druge točke pravi poročilo, da sta se osrednji državi pritoževali, da Ameriki manjka odkritosrčnosti. House pravi, da Amerika zato tako postopa, ker je vsled prezeranega kabla in angleške cenzure nemških vesti nezadostno in napadno poučena o položaju v Nemčiji. Pa tudi Anglija in Francija sta jezni, ker Amerika baje izrablja vojno, da obogati. Anglija bi ameriški predlog za razorožitev vseh trgovskih ladij smatrala kot direktno ne ljubeznivost. Tako sta obe evropski vojni strani enako jezni na Ameriko in njeno pojmovanje nevtralnosti.

Angleška in Japonska.

Curih, 10. maja. »Ruskoe Slovo« poroča iz Sangaja: Med Angleško in Japonsko so se pričela pogajanja glede na vojaške operacije v Aziji in Afriki.

Španska nevtralna.

Madrid, (K. u.) Agence Havas: Na zboru konservativcev je podal Dato zgodovinski pregled o delovanju ministrstva do vojne. Glede na zunanjo politiko konservativne stranke sodi Dato, da mora ostati Španska nevtralna nasproti vsem vojskojočim se državam in da se ne sme zaplesti v vojsko. Zgled ji bodi vladar. Napovedal je, da nameravajo konservativci podpirati ministrstvo Romanones.

Ljudstvo sebi.

Krivo je mnenje, da bi morali vojna posojila podpisovati samo bogataši. Gotovo ti lahko veliko dajo, vendar ne smemo njim samim prepustiti te skrbi. Prvič bi vsega niti ne zmogli, čeprav bi hoteli. Drugič se široki sloji, ki dajejo tisoče in milijone svojih sinov za brambo domovine na bojiščih, ne smejo izključiti ondi, kjer gre za sredstva. Da ti tisoči in milijoni dobe vsega, kar potrebujejo za življenje in boj. Zares, te skrbi nočemo prepustiti zgolj bogatašem, marveč vsak bo v ta namen dal toliko, kolikor le more utpeti. Čemu vojaštvo, čemu krvava vojska? Vse zaradi države, za njen obstanek, njeno moč in čast. A kdo je država? To smo mi — ljudstvo. Kar boli državo, to boli nas, če gre državi slabo, gre slabo nam, če gre državi dobro, gre dobro nam. Ako torej damo državi v zadostni in obili meri na razpolago sredstev, da sedanjo vojno zase ugodno konča, delamo le v svoj lastni prid. Tretjič: ljudstvo zahteva in je tudi dosseglo mogočno besedo v notranji vladi države. Kdor ima pravice, ima pa tudi dolžnosti, ki so temelj prvih. To se pravi: ljudstvo se mora po svojih najboljših močeh udeležiti državnih vojnih posojil. Četrto pa je ta reč tudi praktično velikega pomena za ljudstvo. Vojna posojila se bodo vračala in plačevala njihove obresti — iz davkov, h katerim bo moral vsaj posredno prispevati tudi največji siromak. Ali naj res nominalni višek in lepe obresti spravijo v svoj žep edino-le bankirji in drugi kapitalisti? Ali ni edino modro in pravično, da dobi tudi ljudstvo v obliki obresti in vračil vojnega posojila nazaj čim več svojih žuljev, ki jih bo dajalo državi v obliki novih in zvišanih posrednih in neposrednih davkov? Stvar je torej neoporečno taka: Kar dá

Ljudstvo državi v vojnem posojilu, dá sebi: Omahljivci, kar vas je še — na dan s svojimi podpisi za četrto vojno posojilo!

Mož malih podpisovalcev.

Kjer gre za pet, deset milijard, tam 100 K ne pomeni veliko ali nič. Tako si misli marsikdo spričo podpisovanja IV. vojnega posojila, češ: Kaj bo pomagalo državi z mojimi 100, 200 kronami, ali kolikor že imam. Seveda, samo s tvojim stotakom bi državi res ne bilo pomagano več, kakor če bi v ogroženem požaru zli korec vode. Toda pomisli: ti imaš en stotak, tvoj sosed ima dva, prijatelj Miha tri, tovariš Jože enega, stric Ivan jih ima celo deset, teta Mica pa dvajset. Samo v majhnem tvojem osebnem krogu je torej vsega skupaj že 3700 K, kar seveda še vedno ni bogve kako veliko. Toda takih krogov, kakor je tvoj, je na tisoče v Avstriji in takih malih »petičnežev« na stotine, da, na milijone. Sedaj pa računaj, koliko to znesi. Poglejmo: V Nemčiji je podpisalo prvo vojno posojilo 926.054 oseb v zneskih po 100—2000 mark; vsega skupaj so podpisali ti mali podpisovalci 724 milijonov mark. To je pa že nekaj, kaj ne. Pa pogledajmo dalje! Mali podpisovalci so rasti na Nemškem od posojila do posojila in pri četrtem vojnem posojilu jih je bilo že 4.748.712, ki so podpisali skupaj 2 milijardi 149 milijonov mark t. j. petino celoga vojnega posojila. — V Avstriji je bilo za prvo vojno posojilo 310.688 malih podpisov z zneski po 100 do 2000 K; vsega skupaj je bilo teh podpisov za 161 milijonov kron. Ako se za četrto avstrijsko vojno posojilo število malih podpisovalcev popetori in njihovi zneski potrojijo, kakor se je to zgodilo na Nemškem, potem moremo računati, da bo dobila država s te strani pol milijarde kron. Bomo videli!

× × ×

Pri Zadrugi zvezi v Ljubljani se je do 10. maja podpisalo IV. vojnega posojila za K 1.902.800 in sicer 40-letnega amortizacijskega državnega posojila za K 792.800, državnih zakladnih listov pa za K 1.110.000.

Župni urad v Ribnici je podpisal za tam priglašene stranke K 119.000 IV. vojnega posojila.

Dnevne novice.

+ Vpraševalne pole, katere je naše uredništvo razposlalo č. župnim uradom, nam nekateri še niso vrnil. Prav lepo prosimo, da to gotovo store vsaj do 25. maja.

Odlikovanje vladike ogrskih Slovencev. Škof v Prekmurju grof Ivan Mikeš je imenovan za častnega doktorja inomoškega vseučilišča. Pred kratkim je poseben odposlanec tega vseučilišča prinesel v Sombotelj diplomu častnega doktorata. Odposlanca jezuita dr. Jožef Müller in Kristijan Kiehl sta v lepem nagovoru ponudila škofu častno diplomu. Ob tej priliki se je poklonil škofu tudi domači kapitelj in bogoslovni profesorji. Te dni pa je dobil škof Mikeš še eno odlikovanje, in sicer od cesarja, ki mu je poslal srebrno častno kolajno prve vrste z vojnim okrasom za službo Rdečega križa. Škof Mikeš da že od začetka vojske na lastne stroške zdraviti 40 ranjenih vojakov.

+ Ukrajinci pri zunanjem ministru. Predsedstvo ukrajinskega parlamentarnega kluba je zunanjemu ministru baronu Burianu sporočilo ukrajinske želje.

— Odlikovana poštna oficijantinja. Poštna oficijantinja gđ. Lujiza Kompare na poštne uradu v Spod. Logatcu je bila odlikovana s srebrnim zaslužnim križcem s krono. Odlikovanje ji je na slovesen način izročil uradni predstojnik g. nadpoštar v navzočnosti vseh poštne uslužbenecv.

— Poročil se je v Celju sanitetni svetnik dr. Gregor Jesenko z gospo Oigo Unger.

— Smrtna kosa. Včeraj je na Glincah št. 31 umrla Elizabeta Kremžar v častitljivi starosti 79 let. Blaga, miroljubna pokojnica je bila mati znane slovenske pesnice Uršulinke M. Elizabete Kremžar. R. I. P.

— Novi ogrsko-slovenski vojni kurat. Č. g. Karol Ficko, kaplan v Gornji Lendavi, je pozvan v vojskoduševniško službo. Na Veliko noč je v slovenski pridigoval v mestu Pozsony našim vojakom. Dne 26. aprila pa je odpotoval proti bojni črti.

Vojnopoštni zaviti in vojnopoštni uradi. V naslednjem se objavlja seznam vojnopoštnih uradov, ki so pripuščeni prometu zasebnih vojnopoštnih zavitikov in sicer so za sedaj temu prometu pripuščeni edino sledeči vojnopoštni uradi: 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 19/II, 20, 22, 22/II, 22/III, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 50, 51, 52, 54, 56, 57, 62, 63, 66, 68, 70, 71, 72, 74, 75, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 94, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 111, 115, 116, 116/III, 118, 119, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 136, 137, 139, 141, 142, 144, 145, 146, 148, 149, 156, 160, 162, 163, 164, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 182, 185, 186, 189, 202, 204, 206, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 219, 220, 222, 225, 227, 228, 230, 231, 233, 234, 236, 237, 238, 251, 253, 254, 260, 261, 264, 265, 273, 274, 301, 301/II, 351/III, 303, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 341, 350, 351, 351/II, 351/III, 352, 353, 355, 501, 503, 505, 506, 507, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630. Glede pripustitve prometa zasebnih zavitikov na stalne etapne poštne urade v po avstrijsko-ogrskih četah zasedenem ozemlju ni nikake izjembe.

— Iz ljudskošolske službe. Namesto vpoklicanega nadučitelja Feliksa Nagu v Orehoviči je imenovana za suplentinjo Marija Lapajne, bivša suplentinja v Zagradcu. — Namesto učitelja Tita Gerčar, ki je dobil dopust, bo suprirala na ljudski šoli v Št. Rupertu suplentinja Helena Komac. — Namesto oboje učiteljice Ivane Smola pride na ljudsko šolo v Planini kot suplentinja učiteljska kandidatinja Elizabeta Kovčič. — Namesto oboje učiteljice Pavle Marinko bo suprirala na ljudski šoli na Viču suplentinja Angela Lombar.

— Šolska vodstva in župnišča opozarjamo na krasne Maroltove v ojaške narodne pesmi (glej oglas), ker se bodo načeloma uvedle pri vzgoji mladine. Velika zasluga pri tej zbirki gre preč. g. kan. St. P., znanemu odličnemu glasbeniku.

— Pogreša se poddesetnik Ivan Potočnik, doma iz Kranja, ki je služil zadnji čas pri c. in kr. pešpolku št. 17, 9. vojna stotnija, vojna pošta 32. Kdor od njegovih tovarišev slučajno kaj ve, naj blagovoli sporočiti na naslov: Ivan Potočnik, Kranj št. 189, Gorenjsko.

— Prodaja kostanjevega lesa. Deželna vlada v Sarajevu nannanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da proda iz gozdnih krajev Balj-Pastirevo, Briševac in Kestenar (okraj Bos. Novi) približno 10.000 m³ kostanjevega lesa. Sprejemajo se samo pisne ponudbe, katere je vložiti najkasneje do 22. maja 1916, 11. ure dopoldne pri deželni vladi v Sarajevu. Razglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Ljubljanske novice.

lj Odlikovanje. Z vojaškim zaslužnim križcem z vojno dekoracijo je bil odlikovan Ljubljančan g. Maks Schmidinger, rezervni poročnik pri poljskem havbičnem polku št. 28. To je že njegovo tretje odlikovanje v tej vojni.

lj Nesreča v hotelu »Tivoli«. Ko je v terek jutraj sluga in vratar hotela »Tivoli«, 15 let stari Ciril Hribar, sin postreška, umival okna, je padel na tla ter se težko poškodoval na obeh nogah in na glavi. Prepeljali so ga takoj v deželno bolnišnico.

lj Umrli so v Ljubljani: Ivan Sterle, sejmaj in ščetar, 68 let. — Ana Majcen, hči skladiščnega mojstra s Trate, 12 let. — Elizabeta Plankar, žena tovarniškega nočnega čuvaja, 71 let. — Amalia Telian, bivša kuharica, 68 let. — Fran Beden, pekovski mojster, 47 let. — Marija Hlebajna, šivilja, 63 let. — Kazimir Marič, častniški sluga.

lj Dvorni svetnik ad personam je postal nižjeavstrijski namestniški svetnik baron pl. Winkler.

lj Prva letošnja toča. Danes ob 1. uri popoldne se je nad Ljubljano vsula med nalivom precej debela toča, ki je po ljubljanskih vrtovih napravila precej škode.

lj C. kr. posredovalnica za delo vojnim invalidom na Kranjskem, deželni urad Ljubljana. V zadnjem času se iščejo: 1 brusilec za granit ali marmor, 1 čevljar, več poljskih delavcev, 1 kamnosek, 1 ornamen-

tik, 2 postiljon in 1 voznik. — Dela iščejo: 1 krojač, 2 za lahka poljska dela, 1 mešarski pomočnik, 2 paznika, 1 portir, 1 potnik, 1 pisarniška moč, 1 risar in 1 vrtnar. Uradna deželna posredovalnica se nahaja na c. kr. državni obrtni šoli, Gorupova ulica 10, I. nadstropje, vrata 33.

Razne novice.

— Povišani zdravniški honorarji na Češkem. Nemška sekcija zdravniške zbornice na Češkem je sklenila, da glede na sedanjo draginjo predlaga zdravniški zbornici, naj se poviša zdaj veljavni najvišji tarif za 50 odstotkov.

— Sedem žensk umoril. V Czikoti pri Budimpešti so našli v kleti neke hiše, v kateri se nahaja lekarna, sedem popolnoma oblečenih ali že zelo razpadlih trupel. Vsako truplo se je nahajalo v pločevinastem sodu. Površna preiskava je dognala, da je bilo vseh sedem žensk umorjenih. Kako so prišle v klet in koliko časa so tamkaj ležale, se še ne ve. Ta trupla so se našla vsled tega, da je lekarnik Pakacs, v katerega last je pred nedolгим časom prišla lekarna, sestavljal z nekim gospodom inventar. Lastnik hiše, vrvar Jager, je mogel oblastem le toliko povedati, da je bil poprejšnji lastnik neki Bela Kisz. Ta je bil star 39 let in neoznjen. Ko je izbruhnila vojska, je takoj prvi dan odšel k svojemu polku, in od takrat se o njem ničesar ne ve. Ba je umrl v Srbiji za pegastim legarjem. Kisz si je uredil lekarno v l. 1913. Domneva se, da so med umorjenkami tudi Dunajčanke, ker je Kisz pogostokrat potoval na Dunaj.

— Naša trgovska mornarica. Takoj v začetku vojne je naša trgovska mornarica ustavila svoje vožnje. Paroplovne družbe zaključijo lansko leto z izgubo in upanjem, da se jim po končani vojni obeta velikanski razvoj. Škoda bo popravilo dejstvo, da je cena ladij vsled potopitve ogromnega števila ladij zelo poskočila. Iz tujine bo treba uvoziti obilo surovin, ladij bo premalo, zato bo vožnja draga. Lastniki ladij se že pripravljajo in kmalu dobimo paroplovno centralo. Tržaške ladjedelnice imajo obilo dela.

Umrli je v Belgradu srbski učenjak upokojeni profesor in dopisujoči član »Srbske znanstvene akademije« Momčilo Ivančič, star 64 let.

Podmaršalova vdova radi goljufije obsojena. Ana Vogl roj. Mayer, vdova po predsedniku c. in kr. vojaško-tehničnega odbora na Dunaju, podmaršala Julija Vogla, je stala te dni pred sodiščem v Požunu radi goljufije. Obtožena je bila, da je od aprila do maja 1915 pod pretvezo, da nabira za vdove in sirote padlih vojakov, nabirala pri trgovcih, obrtnikih, zasebnikih in celo dobrodušnih družtvih darove, ki jih je potem vse zase porabila. Ekscelenca je na ta način poneverila 4000 K ter je bila obsojena na dve leti ječe, izgubo naslova ekscelenca in izgubo pokojnine kot podmaršalova vdova. Državni pravdnik se je pritožil.

Primorske novice.

Nj. ekscelenca knez nadškof goriški dr. Franc Sedej bo imel v nedeljo, dne 14. t. m. ob 9. uri zjutraj pred pontifikalno mašo govor v župni cerkvi oo. frančiškanov v Ljubljani. Toliko dostavljamo k znanjemu v »Slovenec« objavljamo naznanilo.

Dvoglavi orel na spomeniku Leopolda I. v Trstu. Kakor z vodnjaka na tržaškem Velikem trgu, so vandalske roke v napoleonski dobi odstranile dvoglavega orla tudi s spomenika Leopolda I. na Borznem trgu. Te dni pa zavzame avstrijski dvoglavi orel zopet svoje mesto na steburnem spomeniku. Spomenik so postavili mestni patriciji l. 1673. v spomin na obisk tega princa v Trstu (l. 1660.). Spomenik je izvršil kipar Antonio Salvalor; najprej so postavili kip iz pozlačenega lesa, pozneje so dali vlti kip iz bronu v Benetkah. Odkrili so spomenik z velikimi slovesnostmi meseca aprila 1673. Stal je spomenik najprej nasproti Pozzo del mare, kasneje (l. 1808.) so ga prestavili na Borzni trg. L. 1728. je prišel v Trst cesar Karl VI. Ko je opazil spomenik, je vprašal za pojasnila. Občinski zastopnik patricij Giovanni Guglielmo de Bonomo pove, da je to spomenik Leopolda I. Tedaj se Karl VI., ki je bil na konju, odkrije in jezdi tako mimo spomenika, za njim pa istotako odkrito sijajno spremstvo: knezi Schwarzenberg, Liechtenstein, Pio, Lobkowitz, grofi Cobenzl, Khevenhüller itd., itd. — Tudi grb na ribji tržnici v Trstu bodo dopolnili, kakor zahleva zgodovina.

Begunska prtljaga. »L'eco del Littorale« opozarja begunce, ki bi se ne dobili svoje prtljage, ali ki bi jo bili dobili poškodovano ali pa so morali neopravičeno plačati voznino, naj se obrnejo s svojimi tozadebnimi prošnjami in pritožbami na c. kr. višjega revidenta državnih železnic, gospoda Karola Zirkounig v Welsu, August

Göllerichstr. 3-I, ki je obljubil beguncskemu pomočnemu odboru vso svojo pomoč. Kjer gre za pritožbo zaradi plačane voznine, je priložiti tudi dotični vozni list. — Ko beležimo to obvestilo po goriškem italijanskem glasilu, vprašamo ponovno: ali ne bi se moglo takih, menda pač za vse begunce veljavnih poročil pošiljati v objavo tudi slovenskim listom, da bi bili tudi slovenski begunci zanesljivo vselej obveščeni o važnih odredbah, ki se jih tičejo?

Teden »Rdečega križa« na Goriškem. Čeravno tik za fronto, vendar se je na Goriškem jako živahno pobiralo za »Rdeči križ«. V prvi vrsti je bila pri nabiranju udeležena šolska mladina, toda tudi drugo prebivalstvo je živahno pri tej akciji delovalo. Vojaštvo ob fronti je bilo od najnižjega do najvišjega okrašeno z znaki »Rdečega križa«. Splošno moramo povdarjati, da se je ravno na Goriškem vse patrijotične zbirke za časa vojne res veliko nabralo.

Primorski begunci v Celju. Ko so se pričeli evakuirati kraji Pulj, Fazane a deloma tudi Trst, je iz teh krajev prišlo do 5000 beguncev v Celje. Tekom zime se je pa večina bogatejših beguncev izselila v Gradec in na Dunaj. Vsega skupaj je sedaj ostalo v Celju in njeni okolici še 1700 beguncev, med katerimi je veliko Slovencev, kateri se čutijo kakor domači. Meseca novembra se je ustanovil za begunce odbor štirih oseb pod predsedstvom nekega političnega uradnika, kateri ima to nalogo, da podpira revne in bolne begunce. Za otroke beguncev italijanske narodnosti je otvorjena mešana italijanska ljudska šola, katero obiskuje 70 otrok. V tej šoli poučujeta dva učitelja in en katehet, don Vitturi iz Pulja. Isti katehet pridiguje vsako nedeljo in praznik beguncem in ima slovesno sveto mašo.

Učiteljska vest. Učiteljica v Mirnu gđc. Mozetič je pridržena v službovanje v Prvačino mesto lamošnje definitivne učiteljice gđc. R. Bajt, ki dobi dopust.

Goriški deželni odbor za cepljenje trt. Goriški deželni odbor je izdal okrožnico na županstva glede cepljenja trt v zeleno. Ker ni dobili sedaj nikjer za cepljenje potrebnih gumijevih trakcev, obljubuje deželni odbor, da se obrne tozadevno na vojno ministristvo in tam poprosi za cepljenje potrebna količina.

Iz tržaške odvetniške zbornice. Vsled smrti je bil črtan iz liste tržaških odvetnikov dr. Ivan Cronnest, star 64 let. Substitut še ni določen.

Umrli je v Trstu bivši deželnosodni svetnik v pokoju, Alojzij Lion, odvetnik v Trstu.

Begunci za vojno posojilo. V beguncskem taboru v Wagni se je ustanovilo društvo za podpisovanje vojnega posojila. Pristopilo je takoj 250 članov, ki so podpisali 100.000.

Primorska deželna komisija za prekrbo vojakov, ki pridejo z vojske, je sklenila na seji 5. majnika, da prispeva k stroškom v Adria vojnem hospiciu sprejetih Primorcev kadetnih aspirantov, kadetov in praporščakov dnevni režijski prispevek 2 kron.

Umrli je v Zagrebu v vojaški bolnišnici Mihael Zimic, posestnik v Desklah pri Plaveh.

Ovčereja v tržaški okolici lepo napreduje. Posamezni posestniki so pričeli rediti ovce radi mesa in mleka. Teh nežnih

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozarjamo na današnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Baden
pri Dunaju.

Sanatorij Catenbrunn
Seizdravnika: dr. pl. Aufschneider
in ces. svet. dr. Podszanadsky.

živalic je posebno v vzhodni okolici obilo. dnevnika »Il Cittadino di Trieste«, Antodnevnik »Il Cittadino di Trieste«, Antona Delpin. List sam je bil ustavljen radi tujih tendenc.

Leseni podplati. V Trstu se vidi — ali boljše: — sliši že veliko lesenih podplatov. Ženske, katerim coklja še ne diši, nosijo ob suhem vremenu copate ali platnene čevlje s papirnatimi podplati. Počasi bo tudi lesen podplat dober.

Morsko vojaško kopališče v Trstu so te dni odprli. Čakati bo treba še par toplih dni, da se bo morska voda še malo segrela.

Ako naročite

in to nemudoma storite.

1 srečko avstrijskega Rdečega križa
1 srečko ogrskega Rdečega križa
1 srečko budimpeštanske bazilike
1 dobitni list 3. razred, srečka iz 1.1880
1 dobitni list 4. razred, ogr. hip. srečka iz 1.1880

Mesečni obrok za vseh pet srečk oziroma dobitnih listov samo 5 kron

— 12 zrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron —

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Zahvala.

Povodom nenadomestljive izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše ljube hčerke

Elizabete Kačar

učenke IV. razr. II. šole

izrekamo tem potom vsem, ki so nam lajšali bol in ki so spremili drago k večnemu počitku, našo priskočno zahvalo.

Posebna zahvala boji izrečena pred. duhovščini trnovski za vodstvo pogreba, dalje pred. g. kateheti A. Čadež-u, gđc. učiteljicam Marolt in Zemmel in vsem učenkam za udeležitev pogreba ter za krasen šopek, kakor vsem drugim udeležencem. Bog plačaj!

Ljubljana, dne 11. maja 1916.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Tem potom se zahvaljujemo za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom bolezni in smrti našega prebлага ata, brata, strica in tasta, gospoda

IVANA OGRIN.

Žalujoči ostali.

A. Mildner-jeva nasl.

P. BARBORIČ

Ljubljana, Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun. modelov nakitnih in praznih

slamnikov

cvetic, peres, i. t. d.

V žalnih klobukih vedno velika izbira.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

THE VERA American Shoe

za gospode in dame
iz Amerike.

Moderno
priježno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:

čevljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Kupi se

hiša

takoj v Ljubljani ali okolici. Če mogoče I. nadstropna in nekaj vrta. Ponudbe na upravo lista pod št. 1142.

DEKLA,

ki zna peči kruh in se razume nekoliko v kuhinji, se sprejme pri boljši hiši blizu Ljubljane. Plača po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1156. (Znamka za odgovor.) 1156

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

sprejema priglasitve na

Četrto 5 1/2% Avstrijsko vojno posojilo

I. Na 40 letno davka prosto 5 1/2% amortizacijsko državno posojilo po ceni 92.50 kron za 100 K nom.

II. Na davka proste 5 1/2%, 1. junija 1923 povračljive državno-zakladne liste pa po ceni 95 kron za 100 K nom.

V svrhu podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi hipotekarna posojila.

Melasna krmila za živino

razpošilja deželna centrala krmil v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je 35.— K za 100 kg.

A. & E. Skaberné

Specijalna trgovina pletenin, trikotaj in perila

- Ljubljana -
Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!